

La tortuga mediterrània a Catalunya

La tortuga mediterrània és l'únic queloni terrestre autòcton que es pot trobar a Catalunya. La seva distribució geogràfica està focalitzada en cinc espais naturals protegits.

L'espècie està greument amenaçada d'extinció a causa de la destrucció del seu hàbitat (incendis forestals), la hiperpredació per part d'algunes espècies de mamífers que han proliferat molt (senglar i fagina) i la captura d'exemplars per mantenir-los com a mascota.

Mapa de distribució de la tortuga mediterrània a Catalunya, on s'hi desenvolupen projectes de conservació.

La comarca del Priorat és una àrea amb una alta presència de tortuga mediterrània. A més de l'espai natural de la serra de Montsant, en podem localitzar a la serra de Llaberia.

I recorda:

Si trobes una tortuga, NO la destorbis NI l'agafis.
Pots fer-li fotografies, serà un bon record!

Informa'n al Parc Natural de la Serra de Montsant,
la teva col·laboració ens ajudarà a gestionar l'espècie.
☎ 977 827 310

Si trobes una tortuga ferida o en perill,
truca al cos d'Agents Rurals
☎ 935 617 000

Què pots fer tu?

La tortuga mediterrània és una espècie protegida per la llei de protecció dels animals de l'any 1988 i és prohibida la seva tinença en captivitat. Avui, és una espècie protegida i en perill d'extinció.

Si desitgeu lliurar tortugues mediterrànies per col·laborar en els diferents projectes de conservació de l'espècie a Catalunya, podeu fer-ho als centres de recuperació següents:

- Centre de Recuperació de Fauna Salvatge de Torreferrussa (Vallés Occidental).
☎ 935 600 052
- Centre de Fauna de Vallcalent (Segrià).
☎ 973 267 990
- Estació Biològica de Canal Vell (Baix Ebre).
☎ 977 267 082
- Centre de Fauna dels Aiguamolls de l'Empordà (Alt Empordà).
☎ 972 454 222
- Centre de Reproducció de Tortugues (CRT) (Alt Empordà).
☎ 972 552 245
- Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya (CRARC – Masquefa) (Anoia).
☎ 937 726 396

Seu del Parc Natural de Montsant
Oficina tècnica
Punt d'Informació del Parc

Plaça de la Bassa, 1
43361 La Morera de Montsant (Priorat)
☎ 977 827 310
✉ pnmonsant@gencat.cat
☐ www.gencat.cat/parcs/serra_montsant

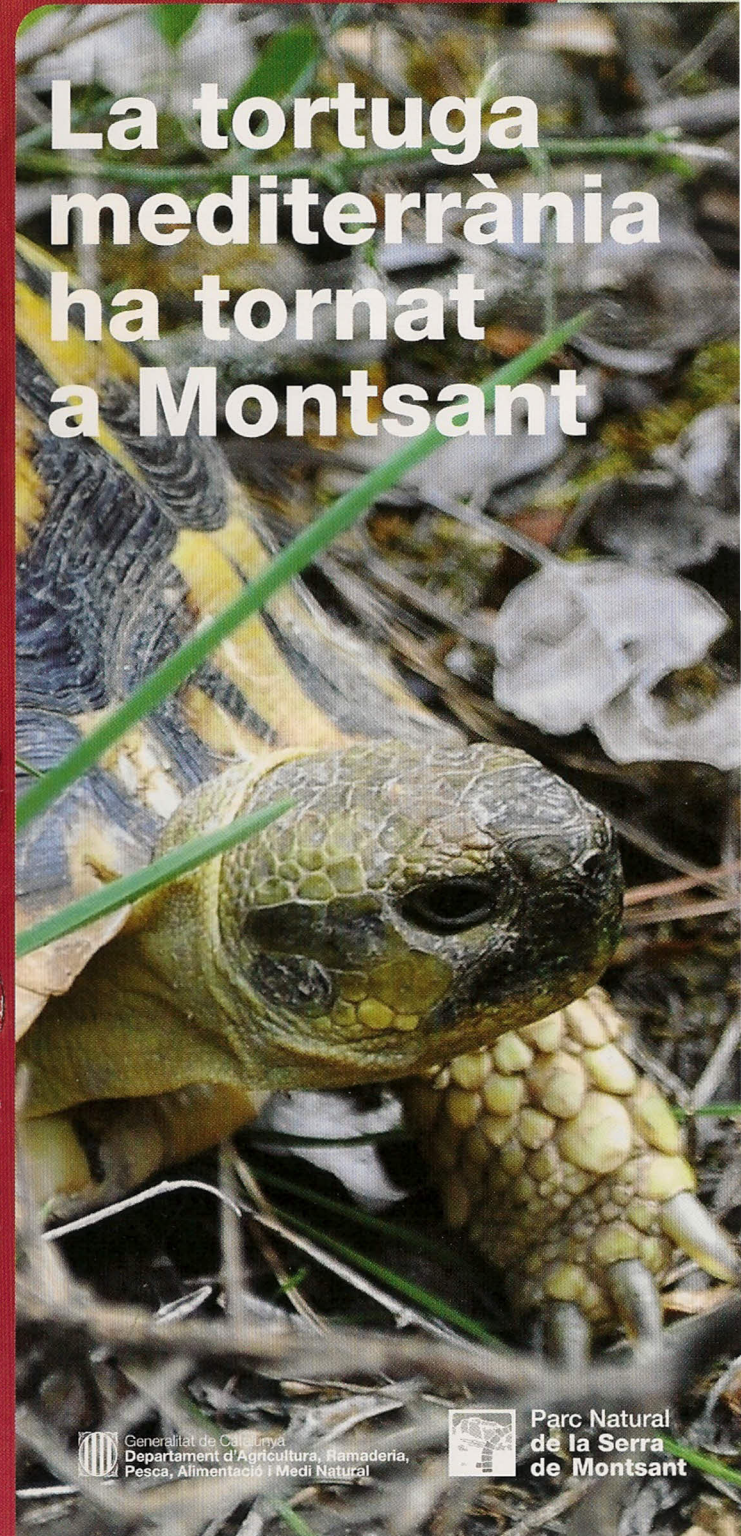

Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya (CRARC)

C. de Santa Clara, s/n
08783 Masquefa (Anoia).
☎ 937 726 396
✉ crarc_comam@hotmail.com

Fotografies: CRARC i PNMON. Disseny: ovni**

La tortuga mediterrània ha tornat a Montsant

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia,
Pesca, Alimentació i Medi Natural

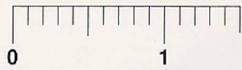

Parc Natural de la Serra de Montsant

El projecte de reintroducció de la tortuga mediterrània al Parc Natural de Montsant

Des de l'any 2005, el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, en col·laboració amb el Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya (CRARC), duu a terme el projecte de reintroducció de la tortuga mediterrània (*Testudo hermanni hermanni*) al Parc Natural de la Serra de Montsant. Més de 2.000 exemplars hi viuen ja en llibertat [2014].

La presència de la tortuga mediterrània a Montsant ha estat documentada en el jaciment neolític de l'Abric del Filador, a Margalef de Montsant, prop del riu Montsant, on les comunitats prehistòriques acostumaven a instal·lar-se. L'activitat humana d'aquella època registrada al jaciment dona testimoni de la utilització de les tortugues com a recurs alimentari.

Fragment de closca de tortuga localitzat a la cova del Filador (Margalef). Escala 2:1

Vista del jaciment paleoarqueològic del Filador

Com és la tortuga mediterrània?

Fitxa tècnica:

Nom científic: *Testudo hermanni hermanni*

Mida: 14 cm ♂, 18 cm ♀

Alimentació: bàsicament herbívora

Reproducció: ovípara

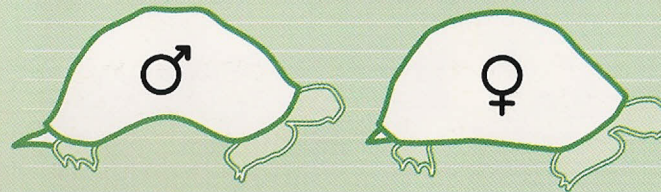
Longevitat: entre 40 i 60 anys

Coloració general: Groga i negra fortament contrastada

Les cries pesen uns 10 grams i mesuren 3,5 cm.

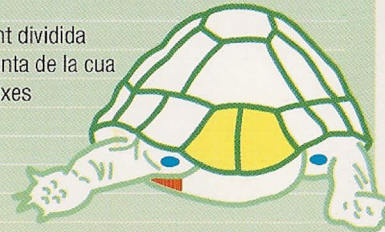
Com distingir un mascle d'una femella?

Dimorfisme sexual

Trets morfològics que identifiquen la tortuga mediterrània:

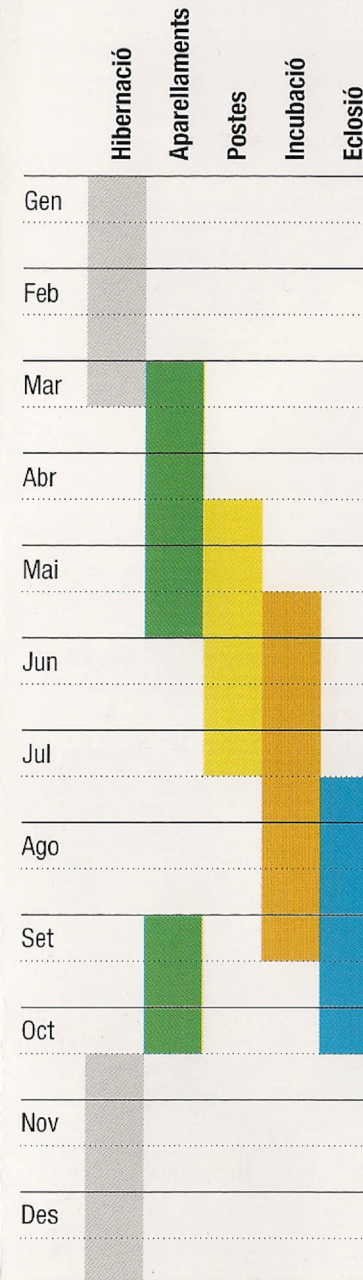
- Escata supracaudal generalment dividida
- Presència d'unglot corni a la punta de la cua
- Sense esperons cornis a les cuixes

La part inferior de la closca (plastró) presenta dues feixes de color negre característiques de l'espècie.

Cicle biològic de la tortuga mediterrània

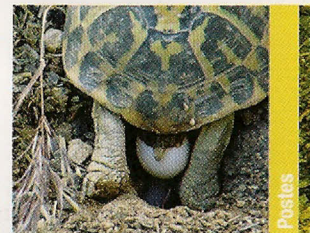
El cicle biològic de la tortuga mediterrània està marcat pel pas de les estacions climàtiques anuals.

Hibernació

Aparellaments

Postes

Incubació

Eclosió